Szkoła i Przedszkole Świerczyna

W drugiej połowie października uczniowie klas I i II świętowali Ogólnopolskie Urodziny Książkowego Misia. Z tej okazji wysłuchali utworów o misiach, poznali misiowych bohaterów z książek: Kubusia Puchatka, Misia Paddingtona oraz Misia Uszatka, obejrzeli również film animowany pt. "Przygody Misia Paddingtona". Uczniowie wykonali pracę plastyczną na temat "Najładniejszy lub najbardziej niezwykły prezent dla Misia".

Tematem IV edycji konkursu przyrodniczo - artystycznego zorganizowanego przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego były owady spotykane w naszym regionie. Aż pięciu uczniów świerczyńskiej szkoły otrzymało tytuł laureata: Wojciech Biały (I miejsce w kategorii "Osa pospolita"), Zuzanna Kolańczyk (II miejsce w kategorii "Pszczoła miodna"), Maja Strzelczyk (II miejsce w kategorii "Złotook pospolity"), Weronika Szeląg (II miejsce w kategorii "Lśniak szmaragdem") i Dominik Śląski (III miejsce w kategorii "Strojnica baldaszówka").

Chętni uczniowie z klas I - IV uczestniczyli w niezwykłej wyprawie przyrodniczej nad Jezioro Wojnowickie. Ich przewodnikiem był ornitolog - Janusz Stępniewski. Młodzi przyrodnicy mogli podziwiać z bliska najmniejsze ptaki Europy - mysikróliki, obserwować, jak się obrączkuje wąsatki, które są objęte ścisłą ochroną gatunkową. Poznali również modraszkę i strzyżyka.

20 października odbyło się pierwsze czytanie książek przedszkolakom i dzieciom z klas I - III przez uczniów z klas starszych w ramach akcji biblioteki szkolnej pod nazwą "Poczytaj mi przyjacielu". Tego dnia młodszym czytali: Maja Strzelczyk, Szymon Bartlewicz, Maciej Andrzejewski, Patryk Konieczny i Bartosz Wudarczak.

W dniu 27 i 28 października uczniowie klas I - III wraz z wychowawczyniami wybrali się na spacer na pobliski cmentarz. Dzieci zapaliły znicze na grobach bliskich oraz uczciły minutą ciszy poległych w obronie Ojczyzny. przy pomniku Powstańców Wielkopolskich. Wyjście na cmentarz poprzedziła lekcja na temat zwyczajów i tradycji świąt 1 i 2 listopada.

Uczniowie szkoły wzięli udział w konkursie plastycznym pt. "Bajkowe kukiełki" zorganizowanym przez Szkołę Podstawową im. Baśni Polskiej w Niedźwiadzie Dolnej z okazji przypadającego 5 listopada Dnia Postaci z Bajek. Zadaniem uczestników konkursu było wykonanie kukiełki przedstawiającej wybraną postać z bajki (baśni). Z świerczyńskiej szkoły wysłano pięć najładniejszych prac, spełniających kryteria regulaminowe.

W dniu 28 października odbyła się w szkole ważna uroczystość - Pasowanie na Ucznia, w której uczestniczyli uczniowie, przedszkolacy, rodzice pierwszoklasistów oraz nauczyciele i pracownicy Zespołu. Najpierw pierwszacy musieli zaprezentować swoje umiejętności wokalne i recytatorskie, zdać egzamin z wiedzy ogólnej. Po złożeniu uroczystej przysięgi, zostali pasowani na uczniów przez dyrektor za pomocą symbolicznego, zaczarowanego ołówka. Dzieci otrzymały legitymacje szkolne, okolicznościowe dyplomy oraz rożki obfitości ufundowane przez rodziców. O życzeniach i prezentach dla nowych członków naszej społeczności nie zapomnieli również przedszkolacy oraz koledzy z klas starszych. Po występach dzieci wraz z rodzicami, wychowawczynią, dyrektor i przewodniczącą Rady Rodziców udały się do swojej klasy, gdzie na wszystkich czekał tort.

W październiku przedszkole odwiedzili policjanci - starsi sierżanci Leszek Wojtkowiak i Damian Walenciak z Zespołu Dzielnicowych w Osiecznej, którzy przypomnieli dzieciom zasady dotyczące bezpiecznej zabawy. Dzieci odgrywały scenki sytuacyjne, dzięki którym łatwiej przyswoiły sobie omawiane treści. Podziękowaniem dla policjantów była piosenka zaśpiewana przez przedszkolaków pt. "Panie policjancie".

Również w październiku grupa Starszaków obchodziła uroczyście Dzień Marchewki. Dzieci wystrojone w "marchewkowe" stroje dowiedziały się, skąd pochodzi marchewka, dlaczego należy ją jeść, jakie zwiera witaminy i co można z niej zdrowego przygotować. Pani Maria przygotowała dla dzieci ciekawe zabawy i konkursy z marchewką w roli głównej. W kąciku plastycznym pojawiły się marchewkowe prace. Starszacy chrupiąc marchewkowe ciasteczka i paluszki, popijając pyszny i zdrowy sok marchewkowy, obejrzały film pt. "Kubuś - Dzień Marchewki".

W związku z Dniem Łącznościowca, który przypada 18 października, Starszacy gościli mamę Kamila - panią Agnieszkę, która jest naczelnikiem Urzędu Pocztowego w Krzywiniu. Przedszkolacy z dużym zainteresowaniem słuchali opowieści na temat pracy wykonywanej na poczcie, poznały drogę listu od adresata do nadawcy, obejrzały różne akcesoria niezbędne w pracy pocztowca, dowiedziały się, jak trudna i odpowiedzialna jest praca listonosza. Na zakończenie spotkania dzieci złożyły pani Agnieszce życzenia z okazji jej święta i wręczyły piękną laurkę.

W dniu 10 listopada odbyły się w Świerczynie lokalne obchody Narodowego Święta Niepodległości, w których uczestniczyli przedstawiciele władz samorządowych: Burmistrz Miasta i Gminy Osieczna - Stanisław Glapiak, radna Rady Miejskiej - Zofia Biała, sołtysi wsi należących do obwodu szkoły - Maria Dekarz, Adam Pawlicki i Kazimierz Kolańczyk, ksiądz dziekan Maksymilian Kamza, prezes OSP w Świerczynie - Andrzej Michałowski, przewodniczące Rady Rodziców: Bogumiła Olejniczak i Joanna Dutka, mieszkańcy Świerczyny i okolic, przedszkolacy, uczniowie i pracownicy Zespołu Przedszkole i Szkoła Podstawowa w Świerczynie. Obchody rozpoczęły się późnym popołudniem na świerczyńskim cmentarzu przy Pomniku Powstańców Wielkopolskich, gdzie złożono okolicznościowe wiązanki, zapalono znicze oraz odmówiono pod przewodnictwem księdza Maksymiliana Kamzy różaniec za poległych w walce o niepodległość naszej Ojczyzny. Następnie wszyscy udali się do sali gimnastycznej Zespołu, gdzie rozpoczęła się część artystyczna w wykonaniu przedszkolaków i uczniów. Jako pierwsi zaprezentowali się najmłodsi artyści recytując wiersze patriotyczne i śpiewając piosenkę o ojczyźnie. Uczniowie klasy VI i IV w przygotowanym programie artystycznym pokazali publiczności poprzez słowo, gest i śpiew, jak trudna była droga Polaków ku wolności. Na zakończenie przedstawienia przekazali wszystkim przesłanie, że również we współczesnych czasach powinniśmy się troszczyć o naszą Ojczyznę i rozwijać w sobie te postawy, które charakteryzowały naszych przodków walczących o niepodległość.

Kącik gwarowy

część 5

Tym razem w naszym "Kąciku gwarowym" uzupełnienie słówek do literek "b" oraz "c". Przypominamy też o tym, że do współtworzenia gwarowego słownika może się włączyć każdy, kto poda niepublikowane dotychczas wyrazy czy zwroty gwarowe używane niegdyś na naszym terenie. Kontakt - tel. 663 73 73 74 lub mail: przegladosiecki@osieczna.pl.

Uzupełnienie do literki "b":

bajzgrać - brzydko, koślawo pisać

baranica - czapka z baraniego futra (Grodzisko)

beblać, bebłać - grzebać w talerzu, bełkotać coś w pijackim zwidzie

bednorz, bednosz - rzemieślnik wytwarzający drewniane beczki

Łyn jest nienasrany tako "beka bes dna" (o kimś zachłannym, nienasyconym)

bić świnioka - świniobicie

bieguny - płozy sań, wygięte nogi kołysek

Buły tysz kłyniki na biegunach dla bymnów dłe cholybania (kołysania)

bielicha - biała krowa (Grodzisko)

bierymy - bierzemy

Bierymy giyry za pas (uciekamy)

bijok - krótsza część cepa (przyrządu do ręcznego młócenia zboża)

Cep skłodoł śe zez dwóch drunszków (drążków) *połunczunych rzymiyniym* (rzemienieniem). *Chłep trzymoł długi drunżek a młejtoł i rumboł* (uderzał) *wew zbłeże bijokiym bes cłe ziorka wylatywały zez kłesów* (kłosów)

biydus - biedak, nędzarz

błecko, błocko - błoto

bożokrówka, błeżokrófka - biedronka (Grodzisko)

ból, bólik - rana, wrzód

Bólik u bachorków

brać koguś za chachły - chwycić kogoś za klapy marynarki

„Za piyrze i na płewietrze świyże"

brać śe za koguś (kłeguś) - szukać zaczepki, podrywać płeć przeciwną

brojosz, broidło - łobuz

bumnuć śe - uderzyć się, położyć się spać

busia - babcia

Busia buła prek (nieobecna). *Bachorki dustały bumbuny a i tak za nium buczały.*

Uzupełnienie do literki "c":

cackać śe, cyrtolić śe - bawić się, celebrować jakąś sprawę lub czynność

Nie cackej, nie cyrtol śe jusz zez biglym (kantem) *u płerów. Aintopf skapnie mu na ancug i płe robłecie.*

capnąć - chwycić

Łyne gu posbadły (wyczuły) *capnuły lole i dustoł płe krzyżu* (plecach)

cep - przyrząd do ręcznego młócenia zboża (zob. ***bijok***). Można go zobaczyć w Muzeum Młynarstwa i Rolnictwa w Osiecznej.

- ktoś wolno myślący

Tyn cep "prochu nie wymyśli"

chaman - cham, bezczelny człowiek

chlanie, chlonie - picie alkoholu

Ty za to nie młeżesz że łyn tak chleje (nie jesteś temu winna)

chochlować śe - myć się (Grodzisko)

cholybać śe, chłelybać śe - kołysać się

cholybka, chłelypka - kołyska (Grodzisko)

chojka - choinka (Grodzisko)

chromolić cłeś - nie przejmować się

Chromol tegu chrobola, chapnij gu i wyćpij (wyrzuć) *na dwór* (na zewnątrz).

churgać - kaszleć (Grodzisko)

chycać - skakać, tańczyć

Weś tło prek (zabierz to) *chycnij po berbeluchę. "Tłe jest lepszejsze nisz miyso"*

ciapciać, ciupciać - człapać, wolno chodzić

Wlyk śe (wlókł) *za nium błe ciapcioł i ciapcioł*

ciota - ćma (Grodzisko)

ciotka-wieża, cłetka-wieża – wysoka kobieta

ckni się - tęskni się

Łyn "mi wisi" (jest mi obojętny), *ale nieros ckni mi śe dłe tegu brynkłeta*

ćmocha, czmocha - żeński organ płciowy (Grodzisko)

cosik, cłesik - coś

Cłesik ta bryndza u włeza nie działo. Bydzie ambaras! Jak my bydymy włezić bajdy.

cyganicha - kobieta kłamczucha

Tłe cłe godo ta cyganicha buło "downo i nieprowda"

cyrata - cerata przykrywająca stół w kuchni

Bez niegu brundzewo cyrata zamias na stłele leżała jeszczyk na betach, a biba za głedzine!

cyrówa dłe cyrowania - igła do naprawy uszkodzonej odzieży

czym śe, czymej śe - podtrzymywanie na duchu

Nie jes tak ainfach. Crym śe, nie becz. Ło ćmie bydymy duma, tłe jeszczyk płegodumy.

Podziękowanie dla Anny Berlińskiej, Marleny Graf i Barbary Dutkiewicz za pomoc w uzupełnianiu gwarowych słówek.

S.LENARTOWICZ (TZO)